

Dosarul nr. 2ra-146/21

Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (jud. A. Donos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Ala Cobăneanu

examinând recursurile declarate de Petru Șmargun și Nicanor Ștefanski, reprezentat de avocatul Denis Duca

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanski, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin contravenție, obligarea de a conecta încăperea nelocativă la rețeaua de energie electrică și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Petru Șmargun, reprezentat de avocatul stagiar Olga Scurtu, casată integral hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 20 august 2019, Petru Șmargun, reprezentat de avocatul stagiar Olga Scurtu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicanor Ștefanski, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin contravenție, obligarea de a conecta încăperea nelocativă la rețeaua de energie electrică și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că este proprietarul încăperii nelocative (garaj) nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

La 15 aprilie 2017, Nicanor Ștefanski, în calitate de președinte al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05, a emis dispoziția nr. 26 privind deconectarea de la energia electrică a garajelor nr. 53, 144, 219 și 223 în legătură cu admiterea restanțelor la plata energiei electrice, iar la 17 aprilie 2017, Nicolae Rîjii,

la indicațiile lui Nicanor Ștefanski, a deconectat garajele respective de la energia electrică.

La 26 septembrie 2018, a fost emisă hotărârea Judecătorei Bălți sediul central, potrivit căreia vinovăția lui Nicanor Ștefanski în comiterea contravenției în baza art. 335 Cod contravențional a fost dovedită integral.

Respectiv, Nicanor Ștefanski nu avea dreptul de a dispune deconectarea de la energia electrică a garajului nr. 53 ce-i aparține.

A comunicat că pentru a ajunge la un numitor comun, la 14 iunie 2019, dânsul și Victor Fedoseev s-au adresat cu o cerere către Stanislav Zelenai și Nicanor Ștefanski, reprezentanți ai Cooperativei de Construcție a Garajelor, prin care au solicitat conectarea garajelor nr. 53 și nr. 219 la rețeaua energiei electrice, cel mult în trei zile lucrătoare din momentul depunerii cererii.

Ulterior, de la Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 15/08 a parvenit răspunsul nr. 82 din 6 iulie 2019, precum și dispoziția nr. 31 din 18 aprilie 2017, contractul nr. 1 din 1 februarie 2017 și informația nr. 67 din 18 aprilie 2019.

Potrivit pct. 3.9 din contractul de furnizare a energiei electrice nr. 4 din 1 ianuarie 2014 încheiat între el, în calitate de consumator și Stanislav Zelenai, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor în calitate de furnizor, conectarea repetată de către furnizor la rețeaua de energie electrică a consumatorului va fi efectuată nu mai târziu de 3 zile lucrătoare din momentul depunerii cererii la conectarea repetată la rețeaua de energie electrică.

A precizat că la momentul actual reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor este Nicanor Ștefanski.

A indicat reclamantul că prin acțiunile ilegale ale lui Nicanor Ștefanski i-au fost cauzate stări de nervozitate care în consecință au dus la suferințe fizice și psihice, deprimări, fapt ce impune și solicitarea prejudiciului moral.

A specificat că din cauza acțiunilor ilegale ale lui Nicanor Ștefanski, a fost internat în spital, a suportat cardiopatie aterosclerotice monovasculare, infarct miocardic inferior ș.a., ce se confirmă prin fișa medicală din 17 aprilie 2018, iar pe lângă faptul că a suportat stres, suferințe fizice și psihice, a suportat și cheltuieli pentru tratament.

Luând în considerație natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, a considerat necesar de a-i fi acordată drept compensație morală suma de 10 000 de lei, reprezentând o satisfacție echitabilă.

Referitor la prejudiciul material, a comunicat reclamantul că în cadrul examinării cauzei contravenționale în instanța de judecată a fost reprezentat de către avocatul Victor Grijuc, fiind încheiat contractul de asistență juridică din 7 mai 2018 între dânsul, Victor Fedoseev și avocatul Victor Grijuc, respectiv a suportat cheltuieli pentru asistența juridică în sumă de 2 000 de lei.

Astfel, deoarece prin hotărârea Judecătorei Bălți sediul central, vinovăția lui Nicanor Ștefanski în comiterea contravenției în baza art. 335 Cod contravențional a fost integral dovedită, pârâtului îi revine obligația de a-i restitui suma de 2 000 de lei în legătură cu acordarea asistenței juridice în cadrul procesului contravențional.

Totodată, a evidențiat că urmează a fi compensate integral din contul pârâtului și cheltuielile de judecată în legătură cu examinarea prezentului litigiu și anume suma de 1 500 de lei achitată avocatului, conform bonului de plată seria DAA nr. 13758736 din 10 iulie 2019.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 19, 2036, 2037 Cod civil, art. 94, 96, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea lui Nicanor Ștefanski, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05, de a conecta la rețeaua de energie electrică încăperea nelocativă (garaj) nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, încășarea din contul lui Nicanor Ștefanski, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05 în beneficiul lui a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 2 000 de lei achitată avocatului pentru acordarea asistenței juridice pentru examinarea cauzei contravenționale și a sumei de 1 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătorei Bălți sediul central, a fost respinsă cererea de chemare în judecată a lui Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanski cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin contravenție, obligarea de a conecta încăperea nelocativă la rețeaua de energie termică și încășarea cheltuielilor de judecată.

Au fost încasate de la Petru Șmargun în beneficiul lui Nicanor Ștefanski cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei.

Prin decizia din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Petru Șmargun, reprezentat de avocatul stagiar Olga Scurtu, casată integral hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătorei Bălți sediul central și pronunțată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost obligat Nicanor Ștefanski, reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor, de a reconecta la rețeaua de energie electrică, încăperea nelocativă-garajul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, ce aparține lui Petru Șmargun.

Au fost încasate de la Nicanor Ștefanski, reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor în beneficiul lui Petru Șmargun cheltuielile de judecată în sumă de 500 de lei.

În rest, au fost respinse pretențiile, ca neîntemeiate.

La 27 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Petru Șmargun a declarat recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea prin care a fost respinsă acțiunea și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, deoarece a avut statut de parte vătămată în cauza contravențională, prin lege (art. 219 alin. (2) pct. 4 CPP și jurisprudența CtEDO) i se acordă dreptul de a solicita recuperarea prejudiciului moral.

Reieșind din prevederile art. 14 alin. (1), 15, 1398 alin. (1), 1422 alin. (1), (2) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), a subliniat că odată ce prejudiciul este suferit din cauza unei fapte recunoscute de lege ca una care îndreptățește la repararea

prejudiciului moral și anume prejudiciul moral cauzat prin contravenție, acesta urmează a fi încasat de la persoana vinovată, în cazul dat de la Nicanor Ștefanschii în privința căruia este emisă o hotărâre judecătorească de constatare a vinovăției acestuia în comiterea faptei prejudiciabile comise în raport cu interesele lui.

A menționat recurentul că a avut statut de partea vătămată în cauza contravențională, situație care în virtutea art. 219 alin. (2) pct. 4 CPP în coroborare cu jurisprudența CtEDO, îi acordă dreptul de a cere compensarea prejudiciului moral.

Din cauza acțiunilor ilegale ale intimatului, a fost internat în spital, a suportat cardiopatie aterosclerotice monovasculare, infarct miocardic inferior ș.a., fapt confirmat prin fișa medicală din 17 aprilie 2018, în legătură cu acestea, pe lângă faptul că a suportat stres, suferințe fizice și psihice, a suportat și cheltuieli costisitoare pentru tratament.

În ceea ce privește repararea prejudiciului material, a considerat că a prezentat probe care determină prejudiciul material cauzat prin evaluarea precisă a acestuia și anume a anexat bonul de plată pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de dânsul în legătură cu examinarea cauzei contravenționale, la fel drept dovadă servește și hotărârea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Bălți sediul central.

Totodată, a invocat recurentul dezacordul cu soluția instanței de apel și în partea prin care a fost încasată suma de 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 11 ianuarie 2021, prin intermediul Oficiului Poștal, Nicanor Ștefanschii, reprezentat de avocatul Denis Duca a declarat recurs împotriva deciziei din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o ca ilegală și neîntemeiată.

A obiectat că prezenta cerere de chemare în judecată a lui Petru Șmargun a fost depusă împotriva lui Nicanor Ștefanschii, pe când acesta urma să depună acțiunea față de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 18/05.

Însă, Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 18/05 nu a fost atrasă ca parte în proces, fapt ce se confirmă prin înregistrarea dosarului, citațiile expediate și încheierea din 22 august 2019 a Judecătoriei Bălți sediul central, de punere pe rol a cauzei.

Cu referire la prevederile art. 3 din Legea nr. 139 din 19 iulie 2018 cu privire la eficiența energetică, art. 2, 70 alin. (9) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică, Regulemantului privind furnizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 169/2019, a indicat că conectarea la energia electrică urmează a fi efectuată de către furnizorul de energie electrică.

Pe când el, nu este furnizor de energie electrică, distribuitor de energie electrică și nici operator de sistem, prin urmare nu poate legal conecta garajul lui Petru Șmargun la energia electrică.

La 10 decembrie 2020, în adresa lui Nicanor Ștefanschii, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 15/08 a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Petru Șmargun, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 133), fiind recepționată de către destinatar la 17 decembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 134).

Iar la 15 ianuarie 2021, în adresa lui Petru Șmargun a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Nicanor Ștefanschii, reprezentat de avocatul Denis Duca cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 144).

Până la data stabilită pentru examinarea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție nu au parvenit careva referințe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 9 noiembrie 2020, ceea ce se atestă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 117), care a fost recepționată de către Petru Șmargun și de către Nicanor Ștefanschii la data de 12 noiembrie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la dosar (f. d. 120, 121).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 27 noiembrie 2020 și respectiv 11 ianuarie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi admise, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum rezultă din materialele cauzei, Petru Șmargun, reprezentat de avocatul stagiar Olga Scurtu înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Nicanor Ștefanschii, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor a solicitat obligarea lui Nicanor Ștefanschii, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05, de a conecta la rețeaua de energie electrică încăperea nelocativă (garaj) nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, încasarea din contul lui Nicanor Ștefanschii, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05 în beneficiul lui a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, a sumei de 2 000 de lei achitată avocatului pentru acordarea asistenței juridice pentru examinarea cauzei contravenționale și a sumei de 1 500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins cererea de chemare în judecată a lui Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanschii cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin contravenție, obligarea de a conecta încăperea nelocativă la rețeaua de energie termică și încasarea cheltuielilor de judecată și a încasat de la Petru Șmargun în beneficiul lui Nicanor Ștefanschii cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei.

Judecând apelul declarat de către Petru Șmargun, reprezentat de avocatul stagiar Olga Scurtu, instanța de apel a admis apelul, a casat integral hotărârea primei instanțe și a pronunțată o nouă hotărâre, prin care a admis parțial acțiunea lui Petru Șmargun, l-a obligat pe Nicanor Ștefanschii, reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor, de a reconecta la rețeaua de energie electrică, încăperea nelocativă-garajul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, ce aparține lui Petru Șmargun și a încasat de la Nicanor Ștefanschii, reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor în beneficiul lui Petru Șmargun cheltuielile de judecată în sumă de 500 de lei. În rest, au fost respinse pretențiile ca neîntemeiate.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate de părți.

În susținerea acestei concluzii se vor reține prevederile art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În speță, analizând conținutul deciziei instanței de apel, în raport cu prevederile legale menționate, instanța de recurs constată că, la adoptarea soluției de admitere parțială a acțiunii, deși instanța de apel pe de o parte în partea introductivă, de motivare și dispozitivul deciziei contestate, a reținut că prezenta acțiune în judecată a fost depusă de către *Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanschii, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor*, obligându-l pe Nicanor Ștefanschii, reprezentantul Cooperativei de Construcție a Garajelor de a reconecta la rețeaua de energie electrică, încăperea nelocativă-garajul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, ce aparține lui Petru Șmargun și de a achita în beneficiul lui Petru Șmargun cheltuielile de judecată în sumă de 500 de lei, în partea descriptivă a deciziei, într-un mod contradictoriu constată că prezenta acțiune în judecată a fost depusă de către *Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanschii în calitate de persoană fizică* (f. d. 112).

Astfel, instanța de recurs constată o distonanță în soluția instanței de apel, inclusiv și din considerentul că prima instanță a examinat și pronunțat hotărârea la

cererea de chemare în judecată a lui Petru Șmargun împotriva lui *Nicanor Ștefanschi în calitate de persoană fizică*.

Drept urmare, instanța de apel avea obligația de a clarifica calitatea procesuală (de pârât) a lui Nicanor Ștefanschi, reieșind și din faptul că una din cerințele înaintate de către Nicanor Ștefanschi, admisă, de altfel, de instanța de apel este obligarea acestuia, *ca reprezentat* al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05, de a conecta la rețeaua de energie electrică încăperea nelocativă (garaj) nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX.

Or, este neînțeleasă acceptarea de către instanța de apel a faptului că reclamantul Petru Șmargun în cererea de chemare în judecată îl indică pe Nicanor Ștefanschi ca reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor, deși desemnarea reprezentantului persoanei juridice, conform art. 75 alin. (1) CPC, este prerogativa exclusivă a persoanei juridice.

Asta mai cu seamă că, după cum rezultă din materialele dosarului deconectarea energiei electrice la încăperea nelocativă - garajul nr. X din str. XXXXX mun. XXXXX, ce aparține lui Petru Șmargun, a avut loc în baza dispoziției nr. 26 privind deconectarea de la energia electrică a garajelor nr. 53, 144, 219 și 223 în legătură cu admiterea restanțelor la plata energiei electrice, semnată de către Nicanor Ștefanschi, în calitate de președinte al Cooperativei de Construcție a Garajelor nr. 18/05.

De altfel, și Nicanor Ștefanschi a obiectat pe parcursul examinării cauzei că prezenta cerere de chemare în judecată a lui Petru Șmargun a fost depusă împotriva lui, pe când acesta urma să depună acțiunea față de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 18/05, pe când Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 18/05 nu a fost atrasă ca parte în proces.

Instanța de recurs relevă, că clarificarea acestor circumstanțe se va răsfrânge și în privința împuternicirilor avocatului Denis Duca, acordate de către Nicanor Ștefanschi ca persoană fizică, fapt ce rezultă din mandatul avocațional seria MA nr. 1411273 din 15 octombrie 2019, anexat la materialele dosarului (f. d. 44), dar acceptat de instanța de apel ca reprezentant al lui Nicanor Ștefanschi – reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor.

Așadar, în contextul celor descrise, omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Drept urmare, este incontestabil că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant

al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, de a casa integral decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admit recursurile declarate de Petru Șmargun și Nicanor Ștefanschi, reprezentat de avocatul Denis Duca.

Se casează decizia din 29 septembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Petru Șmargun împotriva lui Nicanor Ștefanschi, reprezentant al Cooperativei de Construcție a Garajelor cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral cauzat prin contravenție, obligarea de a conecta încăperea nelocativă la rețeaua de energie electrică și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu